

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: – Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 betreffende de loopbaanonderbreking van de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, wat betreft het ouderschapsverlof met een tiende, de flexibilisering van de loopbaanonderbreking, de loopbaanonderbreking voor mantelzorg en het corona-ouderschapsverlof en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding wat het corona-ouderschapsverlof betreft

– Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit wijzigt de regelgeving met betrekking tot de loopbaanonderbreking voor de personeelsleden van het onderwijs. Vanaf 1 september 2020 kunnen deze personeelsleden loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof met een tiende opnemen. Het wordt ook mogelijk om het ouderschapsverlof en de loopbaanonderbreking voor medische bijstand flexibel op te nemen. Ook het recht op loopbaanonderbreking voor mantelzorg wordt ingeschreven. Verder krijgen personeelsleden uit het onderwijs de mogelijkheid om corona-ouderschapsverlof op te nemen vanaf 1 mei tot 30 juni 2020.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld: kleuter en lager onderwijs, hoger onderwijs, volwassenenonderwijs en deeltijds kunstonderwijs

Beleidsmatige doelstelling: aanpassen aan federale regelgeving met betrekking tot loopbaanonderbreking om flexibele opnamevormen van loopbaanonderbreking en

loopbaanonderbreking voor mantelzorg en corona-ouderschapsverlof voor de personeelsleden van het onderwijs mogelijk te maken

Het ontwerpbesluit kadert ook in de overkoepelende SD 2 Kwaliteitsvolle onderwijsprofessionals motiveren voor en houden in het onderwijs: OD 2.1 Het lerarentekort aanpakken door de aantrekkelijkheid en status van het lerarenberoep te verhogen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dit ontwerp van besluit werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 8 mei 2020 met het oog op de onderhandelingen (VR 2020 0805 DOC.0449-1BIS en VR 2020 0805 DOC.0449-2).

De onderhandelingen vonden plaats op 12 mei 2020.

Deze onderhandelingen werden afgesloten met een eenparig akkoord als resultaat.

De protocollen van die onderhandelingen met de nummers 154, 103 en 104 vindt u als bijlage.

De onderhandelingen hebben geleid tot aanpassingen in het voorontwerp van besluit.

Het gaat om volgende wijzigingen:

- toevoeging dat een beslissing van de werkgever bij weigering van een gunst gemotiveerd moet zijn;
- toevoeging van een artikel dat het mogelijk maakt de gedeeltelijke loopbaanonderbreking vanaf de leeftijd van 50 of 55 jaar tijdelijk te onderbreken voor het hervatten van het werk in de periode van 16 maart tot 30 juni 2020;
- toevoeging dat de opname van het resterend saldo bij flexibele opname van het ouderschapsverlof uitgesteld kan worden omwille van de continuïteit van het onderwijs of de dienstverlening;
- wijziging van de modaliteiten van opname van het corona-ouderschapsverlof;
- aanpassingen aan de datum van inwerkingtreding.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De regelgeving met betrekking tot loopbaanonderbreking voor de personeelsleden van het onderwijs is vastgelegd in:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 betreffende de loopbaanonderbreking van de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

Daarnaast is er federale regelgeving met betrekking tot de toekenning van de onderbrekingsuitkeringen voor personeelsleden die loopbaanonderbreking nemen. Die is vastgelegd in het koninklijk besluit van 12 augustus 1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen aan de personeelsleden van het onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra.

Voorliggende aanpassingen aan de besluiten loopbaanonderbreking voor de personeelsleden van het onderwijs zijn het gevolg van vier wijzigingen op federaal vlak:

- invoering van het ouderschapsverlof met een tiende en flexibilisering van het ouderschapsverlof en de loopbaanonderbreking voor medische bijstand;
- invoering van het verlof voor mantelzorg;
- uitbreiding van de definitie van mindervalide kind
- invoering van het corona-ouderschapsverlof.

- 1) Invoering van het ouderschapsverlof met een tiende en flexibilisering van het ouderschapsverlof en de loopbaanonderbreking voor medische bijstand

Het KB van 18 juli 2019 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de thematische verlopen in de publieke sector wijzigt de diverse KB's waarin de toekenning van onderbrekingsuitkeringen voor loopbaanonderbreking wordt geregeld. Het brengt onder andere wijzigingen aan in het KB van 12 augustus 1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen aan de personeelsleden van het onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra. Het bevat volgende wijzigingen:

- invoering van de loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof met een tiende;
- flexibilisering van de opname van loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof;
- flexibilisering van de opname van loopbaanonderbreking voor medische bijstand;
- uitbreiding van de definitie van mindervalide kind (zie punt 3).

Om deze nieuwe, uitgebreidere mogelijkheden voor de opname van loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof en voor medische bijstand ook van toepassing te maken op onderwijs, moeten ze worden ingeschreven in de beide besluiten voor het onderwijs.

- 2) Invoering van het verlof voor mantelzorg

De wet van 17 mei 2019 tot erkenning van de mantelzorgers brengt in hoofdstuk 3 wijzigingen aan aan de Herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen tot invoering van een recht op verlof voor erkende mantelzorgers. Het verlof voor mantelzorg is een nieuw, thematisch verlof naast loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof, voor medische bijstand en voor palliatieve zorgen. Opgelet: momenteel kan het nog niet worden opgenomen, omdat er nog geen koninklijk besluit is m.b.t. de erkenning van het statuut van mantelzorger.

De nieuwe regelgeving met betrekking tot het verlof voor mantelzorg is ingeschreven in de Herstelwet en is ingegaan op 1 oktober 2019. Er zijn nog geen uitvoeringsKB's per sector voor de toekenning van de uitkeringen, maar de artikelen 100ter en 102ter van de herstelwet van 22 december 1985, zoals ingevoegd bij wet van 17 mei 2019, zijn zo geschreven dat het recht op thematisch verlof en de onderbrekingsuitkering geen verdere uitvoering bij koninklijk besluit behoeven.

Om aan de personeelsleden van het onderwijs het recht op verlof voor mantelzorg toe te kennen, moet dat recht worden ingeschreven in de Vlaamse regelgeving die van toepassing is op de personeelsleden van het onderwijs. Dat gebeurt met voorliggend ontwerpbesluit.

- 3) Uitbreiding van de definitie van mindervalide kind

De wet van 14 december 2018 voegt aan de tot nog toe bestaande definitie van mindervalide kind een derde mogelijkheid toe. Een kind dat in totaal 9 punten scoort op de drie pijlers van de medisch-sociale schaal, wordt eveneens beschouwd als een mindervalide kind. Deze uitbreiding geldt voor het adoptieverlof en voor het ouderschapsverlof. De RVA hanteert reeds de uitgebreide definitie van mindervalide kind voor de toekenning van de onderbrekingsuitkeringen, maar de federale KB's waren hier nog niet op afgestemd. Het KB van 18 juli 2019 brengt onder andere wijzigingen aan in het KB van 12 augustus 1991 betreffende de toekenning van

onderbrekingsuitkeringen aan de personeelsleden van het onderwijs en de psycho-medisch-sociale centra en voert de nieuwe definitie van mindervalide kind in.

De uitgebreide definitie van mindervalide kind wordt al toegepast en is meegedeeld bij omzendbrief. De regelgeving is echter nog niet aangepast. Dat gebeurt in voorliggend ontwerpbesluit. In tegenstelling tot de maatregelen onder punt 1 en punt 2, is deze maatregel dus al van toepassing.

4) Invoering van het corona-ouderschapsverlof

Met ingang van 1 mei 2020 voerde de federale ministerraad het corona-ouderschapsverlof in. Dit corona-ouderschapsverlof biedt aan de personeelsleden een bijkomende mogelijkheid om tijdens de periode van 1 mei 2020 tot en met 30 juni 2020 de arbeidsprestaties te verminderen. Om deze vorm van ouderschapsverlof ook mogelijk te maken voor de personeelsleden van het onderwijs, wordt in voorliggend ontwerpbesluit ook het corona-ouderschapsverlof voor de personeelsleden van het onderwijs geregeld.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

De toelichting bij de artikelen werd opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering voor eerste principiële goedkeuring (VR 2020 0805 DOC.0449-1BIS). Volgende artikelen (volgens de oorspronkelijke nummering) bleven ongewijzigd: 1, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28.

Volgende artikelen werden gewijzigd:

- artikel 2: toevoeging dat een beslissing van de werkgever bij weigering van de opname van het ouderschapsverlof met een tiende gemotiveerd moet zijn;
- artikel 3: bij flexibele opname van het ouderschapsverlof moet de beslissing van de werkgever bij weigering gemotiveerd moet zijn. Verder kan de opname van het resterend saldo bij flexibele opname van het ouderschapsverlof uitgesteld worden omwille van de continuïteit van het onderwijs of de dienstverlening;
- in artikel 5 is de antwoordtermijn voor de werkgever aangepast van zes naar drie werkdagen, aangezien dit ook zo in het federale KB is opgenomen;
- in artikel 9 worden twee bijkomende paragrafen opgeheven en wordt de opzegtermijn van één maand geschrapt;
- in de artikelen 10 en 11 is toegevoegd dat een beslissing van de werkgever bij weigering van de opname van het ouderschapsverlof met een tiende of van de flexibele opname gemotiveerd moet zijn;
- in artikel 15 is toegevoegd dat periodes van corona-ouderschapsverlof niet vallen onder de regeling dat personeelsleden die voor 1 september 2020 een loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof hebben opgenomen, voor de opname van ouderschapsverlof voor datzelfde kind ressorteren onder de regelgeving die van kracht was voor die datum;
- in artikel 16 is de opnamemodaliteit van het corona-ouderschapsverlof gewijzigd: de opname van het corona-ouderschapsverlof gebeurt met een periode van één kalendermaand of een veelvoud daarvan. Als de opname van een corona-ouderschapsverlof met een kalendermaand niet mogelijk is, dan kan het personeelslid de resterende duur corona-ouderschapsverlof opnemen. Verder is de antwoordtermijn voor de werkgever aangepast van zes naar drie werkdagen, aangezien dit ook zo in het federale KB is opgenomen;
- de datum van inwerkingtreding in artikel 26 is aangepast, aangezien de verschillende maatregelen een aparte ingangsdatum hebben;
- verder is zowel in het besluit voor het hoger als in het besluit voor het niet-hoger onderwijs een artikel opgenomen dat het mogelijk maakt de gedeeltelijke loopbaanonderbreking vanaf

de leeftijd van 50 of 55 jaar tijdelijk te onderbreken voor het hervatten van het werk in de periode van 16 maart tot 30 juni 2020. Als gevolg hiervan zijn alle artikelen hernummerd.

In de bisversie werden nog volgende wijzigingen aangebracht in de artikelen 6 en 18 met betrekking tot het corona-ouderschapsverlof:

- Er is expliciet ingeschreven dat nieuwe aanvragen voor corona-ouderschapsverlof kunnen ingaan vanaf 11 mei 2020. Nieuwe aanvragen zijn aanvragen van personeelsleden die voor de aanvraag geen ouderschapsverlof opnamen of van wie het ouderschapsverlof eindigde uiterlijk op 30 april 2020 of die tijdens het corona-ouderschapsverlof een ander volume willen opnemen dan tijdens hun gewone lopende ouderschapsverlof;
- de formulering met betrekking tot pleegkind en mindervalide kind werd aangepast conform de formulering in het KB van 14 mei 2020. Dat KB was nog niet definitief op het moment van de onderhandelingen van het besluit;
- er is een aanpassing met betrekking tot de duur van de opname, omdat deze anders niet conform de interpretatie van het KB is. Voor het niet-hoger onderwijs is toegevoegd dat de resterende duur altijd genomen moet worden in weken. De RVA liet immers weten dat een ononderbroken periode zoals gedefinieerd in het KB steeds beschouwd moet worden als een “ononderbroken periode tot en met 30 juni”, waardoor aanvragen voor het resterende gedeelte in mei dus altijd per week moeten gebeuren. Voor het hoger onderwijs is toegevoegd dat opname per kalendermaand mogelijk is, omdat personeelsleden anders niet de laatste maandag en dinsdag van juni kunnen opnemen;
- naar analogie van de aanpassingen voor het VPS en de vaststelling van de toepassing ervan door de RVA, is toegevoegd dat niet alleen loopbaanonderbreking voor ouderschapsverlof, maar ook voor medische bijstand en voor palliatieve zorgen kunnen worden omgezet of geschorst voor corona-ouderschapsverlof.

In de terversie is, naar analogie van de aanpassingen voor het VPS toegevoegd dat ook het zorgkrediet kan worden omgezet of geschorst voor corona-ouderschapsverlof. Om dat te realiseren is in het nieuwe artikel 28 ook een technische wijziging aan het BVR van 30 augustus 2016 betreffende het zorgkrediet voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding aangebracht.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen financiële weerslag. Het personeelslid dat een loopbaanonderbreking opneemt, ontvangt geen salaris gedurende zijn loopbaanonderbreking maar wel een onderbrekingsuitkering. De onderbrekingsuitkeringen worden uitbetaald door de RVA.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 16 april 2020.

De wijzigingen aangebracht naar aanleiding van de onderhandelingen hebben geen gevolgen voor de initiële financiële weerslag.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit zal, na principiële goedkeuring door de regering, voor advies voorgelegd worden aan de Raad van State, waarbij aan de Raad van State gevraagd wordt om dit advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.

Het is ook nodig om over bepaalde maatregelen in het besluit snel te communiceren zodat de personeelsleden tijdig geïnformeerd worden over deze maatregelen. Dat is vooral van belang voor de opname van het corona-ouderschapsverlof en voor de opname van het ouderschapsverlof met een tiende en de flexibele opname van het ouderschapsverlof en de loopbaanonderbreking voor medische bijstand. Scholen vragen immers aan hun personeelsleden om hun eventuele verlof voor het volgende schooljaar tijdig aan te vragen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 betreffende de loopbaanonderbreking van de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, wat betreft het ouderschapsverlof met een tiende, de flexibilisering van de loopbaanonderbreking, de loopbaanonderbreking voor mantelzorg en het corona-ouderschapsverlof;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;
- 3° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten over de artikelen 6, 18 en 28 uit het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de

gecoördineerde wetten op de Raad van State, gemotiveerd door de omstandigheid dat een snelle reglementaire toepassing noodzakelijk is gelet op de korte opnameperiode die aan het coronaverlof gekoppeld is;

- 4° haar toestemming te verlenen om de inhoud van voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering mee te delen aan de betrokken instellingen en schoolbesturen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS